

ŽEROTÍN

56

prosinec 2020
ročník XVIII
čtvrtletní zpravodaj
Obecního
úřadu Žerotín

OBSAH:

Informace starosty - Společenská kronika - Jak žije naše škola s covidem - Památný den sokolstva - Sokol obci 2020 - Glosář - Betlémské světlo - Hry a hračky - Vánoční poezie - PF - Svoz odpadu v roce 2021

Betlémské světlo

Periodický tisk územního samosprávného celku • Vydává: Obec Žerotín • Žerotín 13, Litovel 784 01, IČO 00299758 • Registrováno u MK pod značkou: EČ MK ČR E 17321 • redaktor: Jiří Němec • Redakce mobil: 724 738 032 • email redakce: red.zpravodaj@seznam.cz • Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele, do textu autora nezasahujeme.

Uzávěrka příštího čísla: 28. února 2021

Slovo starosty

Máme tu čas Vánoc a s koncem roku dochází k bilancování poloviny volebního období.

Letošní rok, když pomínu situaci s pandemií covidu a zrušením spousty plánovaných akcí, byl pro naši obec, co se týká dotací, poměrně úspěšný. Sice se nám nepovedla realizovat ani teď na podzim výsadba zeleně kolem dětského hřiště, ani výsadba korejské jedle coby budoucího vánočního stromu u kaple, a to z důvodu opětovného uzavření škol. Zato úspěch v získání části požadovaných dotací se dostavil.

Byl zrestaurován „Kamenný kříž v lukách“, a to za podpory Olomouckého kraje. Práci provedl René Seifred, kamenosochař a restaurátor. Práce byla provedena na vysoké odborné úrovni. Celá památka byla demontována z podstavce a odvezena do ateliéru. Kovová obruč, která držela památku pohromadě, byla odstraněna. Po důkladném očištění a zapravení byla odvezena zpět na své místo a usazena na nové nerezové čepy. Přestalo tak hrozit její zřícení z důvodů koroze nosných čepů. Kamenný kříž byl očištěn, spáry zapraveny a památka impregnována hydrofobizací. S ohledem na své umístění u polní cesty směrem na obec Hnojice, s nádherným výhledem na Jeseníky, kde projde hodně osob při odpolední procházce, se jistě brzy stane vyhledávaným a hlavně pěkným místem.

Také se nám povedlo získat dotaci na zateplení stropu tělocvičny, výměnu osvětlení, výměnu podlahy a obložení. Výběrovým řízením

byly vybrány celkem tři firmy na jednotlivé zakázky, za celkovou cenu 2 154 820 Kč vč. DPH. Výše poskytnuté dotace z Ministerstva pro místní rozvoj je 70% a částka dotace tedy činí 1 508 374 Kč. V současné chvíli máme před nadcházející zimou realizováno zateplení střechy, kde na stávající lepenkovou střechu byla položena a ukotvena pochozí izolace v tloušťce 25 mm a následně opět pokryta lepenkou. Ostatní práce budou probíhat v měsíci březnu až červnu v roce 2021.

Za zmínku jistě také stojí opravy dvou místních komunikací, které byly opraveny v rámci objízdných tras při rekonstrukci silnice II/447 Olomouckým krajem.

V následujícím roce, pokud získáme stavební povolení, budeme žádat o dotaci na smíšenou stezku pro chodce a cyklisty v obci, opravu soklu kaple a na parkoviště u obecního úřadu včetně chodníku za tenisovými kurty. Již také máme stavební povolení na zasíťování pozemků pro 12 RD, takže v nadcházejícím roce začneme s jeho realizací.

Na závěr roku se také sluší poděkovat a dovoluji mi, abych tak nyní učinil. Srdečně tímto děkuji p. Mgr. Marii Slimaříkové, za městnancům školy za zvládnutí nelehké situace v době pandemie a pracovním v místním obchodě za zajištění jeho nepřetržitého provozu. Poděkování patří také zastupitelstvu za spolupráci na všech realizovaných akcích, Tomáši Hrubému za koordinaci sportovních aktivit v době vlád-

ních nařízení a v neposlední řadě také Vám občanům, za příkladný přístup v době nouzového stavu.

Za obecní úřad přeji krásné prožití svátků vánočních a v novém roce hlavně pevné zdraví.

Robert Venský, starosta obce

Třídění odpadu v obci

Celkem bylo vytríděno za období od 1. 7. 2020 do 30. 9. 2020 toto množství v tunách:

Papír:	1,210 t
Sklo čiré:	0,256 t
Sklo směsné:	0,256 t
Nápojový karton:	0,035 t

Stále také platí, že pokud odevdáte papír či kov do sběrny, doručte nám doklad na obec. Takto Vámi odevzdaný sběr se promítne v následném třídění. Děkujeme.

Společenská kronika

Narodili se:

Jaroslav Maitner
Daniela Brisudová
Antonín a Vojtěch Hublarovi
Vojtěch Slovák

Vítáme je do svazku obce.

Jubilanti:

Karolina Bartošová, 95 let
Josef Kobylka 90 let

Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Vyprávěj mi, tati, jaké to bylo, když se ještě chodilo do školy...

Většina z nás si dává na začátku nového roku předsevzetí, co bychom rádi zlepšili, čeho bychom rádi v novém roce dosáhli. Nikdo z nás netušil, že své představy o roce 2020 budeme muset přehodnotit. Pro žáky a učitele nebyl leden 2020 jen koncem prvního pololetí a začátkem druhého, ale začátkem nového způsobu vzdělávání...

Všichni jsme s obavami sledovali šíření koronaviru ve světě i v Evropě, překvapení se však dostavilo 10. března s nařízením: „Zavřete školy!“. Nejříve panoval trochu zmatek, jak informovat o všem rodiče, sbalit dětem věci domů a přizpůsobit se nové situaci. Asi všichni zažili to zastavení se: „Co teď?“. Dělali jsme, co jsme uměli: sestavili plán, rozdali úkoly, spojili se se všemi rodiči a nastavili systém domácí práce. Nebylo to snadné ani pro pedagogy ani pro rodiny žáků. Podle zpráv ze zahraničí jsme vytušili, že tato nová situace nebude trvat pár týdnů jako „uhelné prázdniny“, ale že se nám děti do školy hned tak nevrátí. Bylo potřeba zavést nějaký, pro všechny stejný, systém výuky, zadávání a kontroly úkolů. Každá škola si výuku na dálku nastavila jinak, mezi školami vznikly velké rozdíly v kvalitě výuky i komunikaci s žáky. Bohužel. Ze strany ministerstev, kraje a dalších institucí, přicházely ze začátku jen opatrné a nejednoznačné instrukce, vyplňovalo se spoustu dotazníků, hledaly se cesty, jak děti co nejefektivněji učit na dálku, jak komunikovat s rodiči...

Již dříve jsme využívali pro školní webové stránky balíček G Suite, který nám pro distanční výuku

umožnil použít platformu Google Classroom a Google Meet. Učitelé byli houževnatí a vytrvalí, naučili se do týdne, jak v tomto prostoru pracovat a do konce března jsme mohli postupně připojovat jednotlivé ročníky. Ne vždycky se to dařilo, nebylo to bez chybiček, ale snažili se jak učitelé, tak děti a jejich rodiče. Říká se „všechno jde, když se chce“, a všichni jsme opravdu chtěli. Jako učitelé jsme zažívali radost z toho, že se děti učit chtějí a hlavně, že se těší do školy! Tuto obtížnou situaci nám znepríjemňovalo technické vybavení a připojení k internetu. Škola díky dotaci mohla na konci roku 2018 zakoupit notebooky pro žáky a nyní je využila a několik bylo zapůjčeno do rodin. Ale často nás zlobilo připojení a rychlost k internetu. Někdy také nedostatečné zkušenosti s prací na počítači. Učili jsme se všichni a zažívali dílčí úspěchy i neúspěchy. Zvlášť obtížná situace byla u těch nejmladších, kteří se bez pomoci rodičů nebo starších sourozenců neobešli.

Konec školního roku byl jiný, skoro se nám nechtělo odcházet na prázdniny. Výlety, exkurze a společné výukové programy byly zrušeny. Viděli jsme nedostatky, které budeme muset odstranit v novém školním roce, dětem chyběl kolektiv vrstevníků, dovolené byly zrušeny... Loučili jsme se s přáním pevného zdraví, vydatného odpočinku a nabráním sil do dalšího školního roku. Během karantény i prázdnin se nezahálelo ani s opravami a údržbou školy. Odbourali jsme zvětralé nepoužívané komíny, opravila se střecha, vybudoval nájezd do školní výdeje, opravili jsme okna, obnovil se

koberec v MŠ. Za použití dotací jsme částečně vybavili školu a zakoupili nové lavice. Stále je co zlepšovat.

Na září se netěšili jen prvňáčci, ale myslím, že tentokrát všichni. Hlavně rodiče! Mnohokrát jsme slyšeli, že jsou rádi za to, že bude konečně platit nějaký řád a že se děti budou učit ve škole se svými kamarády. Začali jsme s odhodláním opakovat, doplňovat, procvičovat... Z vyšších míst jsme dostali tentokrát ucelené informace, manuály a doporučení. Obnovili jsme již dříve nastavený systém virtuální učebny, kde žáci najdou úkolníčky, materiály, úkoly i online procvičování. V září jsme zvládli dokonce školu v přírodě (odloženou z června), na kterou jsme se všichni moc těšili, na začátku října i hloubkovou kontrolu ČŠI (na kterou jsme se už tak moc netěšili ☺). Ale s přibývajícím opatřeními vzrůstala i obava, že se školy zase zavrou. Snažili jsme se tedy připravit na další vlnu... Když školy žáci opustili 13. října a opět nastoupila distanční výuka, snažili jsme se nastavit podmínky tak, aby výuku zvládli i ti nejmenší. Jak se nám to podařilo musí posoudit žáci a jejich rodiče. Musím ale všechny pochválit, že práci online zvládali výborně! Občas se objevily potíže (na obou stranách), které jsme se snažili vždy řešit. Za mě palec nahoru! Nyní, kdy vychází tento článek, by měli být už žáci zpátky v lavicích. Ať už je to v rouškách, či bez roušek, s rozestupy či bez, jsme rádi, že můžeme být ve škole, učit se společně, popovídat a pohrát si v družině, proběhnout se venku... Musím všem poděkovat: rodičům, že ve všem vycházeli vstříc, žá-

kům, že se snažili, co to šlo, pedagogům, že se vrhli do učení na dálku s odvahou, zaujetím, s novými nápady a mnohdy s bezesnými nocemi.

Uf, tak máme zase jednu vlnu skoro za sebou. Kdy bude další? Na co se máme ještě připravit? Pokusíme se vylepšit systém, vychytat nedostatky, lépe vše zpřístupnit žákům, zlepšit komunikaci s ro-

diči, vzdělávat v počítačové gramotnosti, podpořit samostatnost žáků, ale přesto tím nenahradíme společné zážitky, objevování, kamarádství, vedení k hodnotám, setkání se zajímavými lidmi nebo poznávání zajímavých míst.

Až si budeme zase dávat předsevzetí do nového roku, měli bychom mít na mysli, že to může být třeba i jinak, než jsme si napláno-

vali. Možná nezhubneme přeby-
tečná kila, neuběhneme maraton,
nepostavíme novou zídku kolem
zahrady nebo zase nepojedeme na
slibovanou dovolenou. Ale možná
si budeme blíží, budeme si vážit
jeden druhého, budeme vděční za
zdraví, za vzdělání, budeme více
spokojeni s tím, co máme.

Marie Slimaříková

Poděkování

V závěru kalendářního roku je dobré nejen bilancovat, co se povedlo, ale také poděkovat všem, kteří nám pomáhali.

Základní škola a mateřská škola v Žerotíně by tímto chtěla poděkovat za pomoc a podporu Obce, mnoha rodičům, kteří se podíleli na pořádání akcí pro mateřskou i základní školu, různým místním

odborníkům a řemeslníkům, kteří bezplatně přispěli svou radou nebo prací, organizacím za jejich podporu. Jmenovitě by ráda poděkovala panu Janu Hubáčkovi za ochotnou pomoc při drobných opravách ve škole. Také chci poděkovat za jeho dar školy, několik obrazů s přírodní tematikou, které zdobí školní jídelnu. Dále podě-

kování organizaci Sokol Žerotín za každoroční sběr kovošrotu a přípravu akcí pro děti. Osobní poděkování patří také panu Jiřímu Němcovi, který rád a ochotně beseduje s našimi školáky o historii obce Žerotín a zajímá se o dění ve škole. Všem přejeme pevné zdraví a pokojný nový rok.

Marie Slimaříková

Památný den sokolstva

U příležitosti Památného dne sokolstva, který je od loňského roku zařazen mezi významné dny, byla dne 8. října 2020 u budovy kulturně společenského zařízení v Žerotíně (kde sídlí jak obecní úřad, tak naše jednota) vyvěšena sokolská

vlajka a z iniciativy obce Žerotín také vlajka obecní.

Významný den a vyvěšení vlajky při této příležitosti upomíná k historické události, která se odehrála 8. října 1941, kdy došlo výnosem zastupujícího říšského protektora

Reinharda Heydricha k rozpuštění Československé obce sokolské a k úřednímu zabavení jejího majetku. Zároveň v noci ze 7. na 8. října 1941 došlo k zatčení významných sokolských činovníků gestapem.

Radek Hrubý, vzdělavatel jednoty

Sokol obci 2020

Základní škola a mateřská škola Žerotín uspořádala ve spolupráci s Tělocvičnou jednotou Sokol Žerotín po roce svoz kovošrotu, který se uskutečnil v sobotu 3. října 2020. Finanční výnos ze získaného kovošrotu dosáhl hodnoty 6 510 Kč. Celkem se vybralo 2 170 kg

kovošrotu. Tyto finanční prostředky budou znovu použity na činnost Základní školy a mateřské školy Žerotín.

Chtěli bychom tímto poděkovat za ochotu členům naší jednoty, kteří se zapojili do organizace a průběhu akce. Chtěli bychom touto ces-

tou také poděkovat všem občanům obce, kteří se zapojili a věnovali kovový odpad a také Rolnickému družstvu Žerotín za poskytnutí techniky.

Za Tělocvičnou jednotu Sokol Žerotín Tomáš Hrubý

Foto: Radek Hrubý

Glosář, aneb jak jde čas

Přiznávám bez mučení, že jsem se mírně, ale přece, vyděsil. V březnu se v Litovli a Uničově objevilo několik případů (20 či 30 nemocných) pozitivních na covid-19 a vláda okamžitě tato dvě blízká města spolu s cca deseti okolními obcemi uzavřela na čtrnáct dnů do přísné karantény. Nikdo dovnitř, nikdo ven. Sledovali jsme situaci trochu vyjukaně, trochu zvědavě, mnozí našťavaně, protože jim zavedená opatření řádně zkomplikovala život. Pracovní a obchodní procesy se zasekly, rodinná a přátelská pouta vykazovala trhliny. Zavřely se školy,

hospody a spousta obchodů.

A pak to nějak vyšumělo, nikdo pořádně neřekl, zda opatření pro Litovel a Uničov měla smysl, jaké výsledky a jaká poučení drakonic-ká opatření přinesla. Přišlo léto a s každým létem se dostavuje obecně určitá bezstarostnost, letos umocněná pocitem úlevy. Sláva! Korona je za námi a ani to moc nebolelo...

Politici, umělci, odborníci na cokoliv, ti všichni se předháněli v doporučeních, co dělat. Noste roušky! Žádala jedna skupina. Nenoste! Je lépe se promořit a navíc virus slábne, žádná druhá vlna nebu-

de, doporučovali jiní. Ale v zásadě jsme takřka všichni věřili, že jarní situace už se nevrátí, že to máme za sebou. V srpnu ministr zdravotnictví Adam Vojtěch na tiskové konferenci řekl: „Situace se začíná zhoršovat. Noste roušky!“

Snad ještě tentýž den jeho apel smetl premiér Babiš ze stolu. Důležitější je rozvolnění, 5 000 Kč důchodcům a hlavně hlasy v nadcházejících volbách. Kdo se v tom měl vyznat?! Dokud není vážně zle, člověk sáhne raději po tom milejším řešení. Tedy bez roušek. Nejsou roušky-je svoboda a naopak. S nástupem září se vše se-

sypalo...

Je pondělí 19. října. Dívám se na internetovou mapu s údaji, kolik pozitivně testovaných mají jednotlivé obce. Jako první mě zajímá Žerotín. Má k dnešnímu dni, tedy k 19. říjnu, deset nakažených. Odborníci tvrdí, že toto číslo je potřeba násobit třemi, protože třikrát více je v populaci nakažených, bez příznaků a tudíž ani netestovaných. Ale i ti mohou stejně „úspěšně“ aniž by cokoliv tušili šířit nákazu dále do okolí. Litovel, zavřená kvůli dvaceti nakaženým na jaře má nyní pozitivních 112, Pňovice 9, Štěpánov 35 a Olomouc hlásí více jak jeden a půl tisíce pozitivních. Což o to, ale mrtvých přibývá čím dál více.

Tak bacha, říkám si, to už vážně není žádná legrace, aniž bych předjímal, že to kdy legrace byla. Tohle už je skutečně problém, který se bytostně dotýká i mně. Jsem senior a zdravý senior nejsem ani náhodou. Jestli covidu od někoho chytím, jsem jednou a půl nohou na prkně. Fakt mám strach. Řeším to, stejně jako mnoho jiných, tím, že si hraju na jezevce. Jsem zalezlý doma, nikam nechodím, snad jen na chvíli ven se psem.

Je konec listopadu. Mrtvých s covidem denně skoro dvě stě. Na ministerstvu zdravotnictví už není Vojtěch, ale už ani jeho nástupce Prymula. Z ministrů je trhací ka-

lendář. Nyní se pokouší na ministerském postu o nemožné lékař Jan Blatný. Semaforey vystřídal PES barevný jak duha a podle této tabulky se prý bude buď uzda povolovat, nebo utahovat. Kdopak by si pomyslel, že ten letošní rok bude rokem (doufejme, že skutečně jen jedním rokem), který se zapíše do dějin velice černým písmem.

Při oné zmiňované vycházce se psem, myslím tím mým, jsem vyfotil u obchodu vývěsky. Na ty, jindy plné pozvánek na různé koncerty, divadla, posezení a vůbec kulturní akce všeho druhu v našem regionu se teď skýtá smutný pohled. Torzo plakátu zvoucího na říjnové akce do Uničova, které se už nekonaly a jinak **nic**. Vývěska Sokola je také plná zoufalství. Plakát zvoucí na cyklokros konaný v prosinci 2019 mluví za vše. To **nic** na plakátovacích plochách vypovídá o zoufalé situaci mnohem více, než záplava slov. Taková vizitka doby.

Už aby to bylo pryč!!!

Je nasnadě, co si vzájemně přát do nového roku. Zdraví. Zdraví s velkým Z, protože to je skutečně nejdůležitější. A když už covid-19 nemizí, tak alespoň rychlé nalezení účinné vakcíny, která z nás setřese trvalý covidový stres. Tedy hlavně z nás, starších. Mladí, které virus napadl, si toho prý mnohdy ani nevšimli. Zato oslabené organismy nás, důchodců, jsou na tom v tomhle ohledu o poznání hůře.

A když už jsem u těch důchodců, přání anonyma z minulého zpravodaje stran vzniku klubu důchodců zůstává zatím jen přáním. Nikdo se do téhle chvíle nezačal v tomhle ohledu angažovat...

Tož, milí spoluobčané, přeji pěkné Vánoce v kruhu rodiny, pohodu a víru v lepší dny, zdravíčko a účinnou vakcínu pro všechny.

Jiří Němec

Betlémské světlo

Snahou každého světla je prozářit tmu...

Takhle nějak si to museli říkat i pracovníci rakouského rozhlasu v Linci, když v roce 1986 přemýšleli, jak ozvláštnit sbírku pro zrakově postižené děti, nazvanou Světlo ve tmě. Mohla je také inspirovat pověst italského města Florencie.

Římský papež Urban II. (1088–1099) vyzval v té době evropské rytíře, aby zorganizovali válečnou výpravu do Palestiny a osvobodili od mohamedánů především Betlém a Jerusálém – rodiště a hrob Ježíše Krista. Podle červených křížů, které si připevňovali na oděvy, se jim proto začalo říkat „křížáci“. Dalo se na ni najmout i několik mládenců z Florencie. Jeden z nich při odjezdu přísahal, že když výpravu přežije a vrátí se,

donese do rodného města plamínek ohně z věčného světla, které hoří v Betlémské basilice. Málokdo mu tehdy věřil. Po několika letech, těsně před Vánocemi, se před branami města objevilo několik otrhaných a zubožených postav, v jejichž čele šel jeden s hořící svící. Těžko v nich Florentináci poznávali svoje syny, kteří před lety odešli z domova do války proti mohamedánům. Všichni ale přísahali, že plamínek na svíci, kterou nesli, je skutečně přímo z Betléma. Ochránili ho v každém počasí, vezli ho po souši i po moři, jen aby splnili svůj slib. Ve středověku to tak bylo první a zároveň poslední Betlémské světlo.

A nápad byl na světě! Dopravit před Vánocemi do Rakouska světlo z Betléma jako poděkování těm, kteří ochotně a rádi přispějí ně-

jakým způsobem postiženým dětem. V té době nikdo z nich ovšem netušil, že za pár let se z tohoto nápadu zrodí jeden z novodobých vánočních zvyků.

Jak tedy Světlo dopravit? Musela tu ovšem být spojitost se zrakově postiženými dětmi, protože sbírka Světlo ve tmě byla určena především pro ně. Z fondů sbírek se prostředky uvolnit nemohly a tak se pracovníci rozhlasu obrátili se svojí žádostí na leteckou společnost AUA a cestovní kancelář Raiffeisen. Tak bylo zajištěno, že jedno dítě a malý televizní štáb pojedou do Betléma pro světlo zdarma. V té době však ještě v důsledku politických situací bylo zapotřebí spousta povolení, navíc pro natáčení v zemi tak dbající na bezpečnostní opatření, jako je právě Izrael. Díky ochotě všech

zainteresovaných se ale podařilo vše zvládnout včas. A tak od roku 1986 se začala novodobá éra dovozu Betlémského světla.

Světlo se každoročně zapaluje v Betlémě a pak putuje napříč Evropou. Do Česka betlémské světlo přichází z Vídně, kde je rakouští skauti předávají o 3. neděli adventní delegacím z celé Evropy;

pro české země je přebírají brněnští skauti a rozvázejí v sobotu před 4. nedělí adventní, takže je pak k dispozici v kostelích, na náměstích, vánočních trzích, v knihovnách apod.

V Olomouci tradičně světlo z Betléma je rovněž v danou dobu k mání. Sice netuším, jak se kvůli covidu, bude předávání světla

organizovat letos, ale zjistit se to jistě dá. Bylo by fajn, kdyby jej někdo přivezl do Žerotína a v určenou, vyhlášenou dobu, si každý spoluobčan mohl betlémské světlo přinést domů. Ujme se toho někdo?

Jiří Němec

Hry a hračky hanáckých dětí

Využil jsem článek uveřejněný v Hanáckém kalendáři z roku 1972 a zamyslel se, kam se posunuly touhy dnešních dětí, tedy těch narozených po roce 2010? Jak by asi vypadala konfrontace těch před 150 lety, před 50 lety a dnešních? Dokázaly by si spolu vůbec hrát? Určitě ano, ale ty dnešní by to asi hodně bolelo... Tak zde je tedy přepsaný článek z Hanáckého kalendáře 1972:

Starší lidé si jistě ještě pamatují, ale dnešní děti si v záplavě hraček s těžší dovedou představit, jak si hrály hanácké děti v dřívějších dobách. Ještě před sto lety nemohlo být o kupované hračky, ani řeči. Většinu hraček si děti vyrobily samy, případně jim pomohl otec či dědeček.

Hry i hračky byly úzce spojeny s ročními obdobími a vůbec s přírodou. Na jaře, jakmile začalo svítit sluníčko, začaly děti na návsi a u potoků stavět hráze a rybníky, které zadržovaly jarní vody. Stavěly z bláta a písku hrady, domy, často s použitím starých a rozbitých kameninových hrnců. Dnešní hra o kuličky byla tehdy hrou o knoflíky, kterých děti sehnaly, kde se jen dalo, někdy i za cenu výprasku, odstříhly-li v zápalu boje knoflíky i od používaných oděvů. Nejceněnější byly zlatožluté knoflíky z vojenských či jiných uniforem.

Jakmile nabraly vrby jarní mízu, řezali kluci vrbové proutky, otloukali je kudlou a zhotovovali písťalky, jejichž hvizdot se rozléhal po celé vesnici.

Celé léto prožívaly děti venku, na návsi, za humny, v polích i v lese. Dívky si hrály s jednoduchými, z lipového dřeva vyřezávanými panenkami, chlapci jezdili na koních, vlastně prutech, které si dali mezi nohy a přidržovali rukou. Velmi často si chlapci i dívky hráli na kupce a prodávali dřívka, kamínky, písek, semínka a jiné plody.

Jednou z nejoblíbenějších her byla ovšem hra na vojáky. Děti si většinou samy zhotovily z kusů dřeva šavle i pušky, z papíru třírohé klobouky – a již se bojovalo.

Na podzim se pálila bramborová nať, pekly brambory a pouštěli draci, stejně jako dnes. Z chrástu řepy si děti zhotovovaly housle a smyčce, nevadilo, že nevydávaly žádný zvuk, nahradily je dětské pusy, které zpívaly a bručely jako v orchestru.

Také sánky byly vždy domácí výroby, brusle nahradily koňské nebo kravské kosti, přivázané k botám provázkem, lyže zase luby ze sudů nebo jiné vhodné kusy dřeva. Nemohli chybět, pochopitelně, ani sněhuláci.

Ke všem těmto a dalším hrám je

ovšem třeba přičíst celou řadu dalších zvyků, obyčejů a her, od vánoc k vánocím, od zimy do zimy, takže neminul den, aby se něco nezměnilo.

Nebylo však všechno tak ideální, jak by se mohlo zdát. Děti na venkově měly velmi brzy celou řadu povinností. Hlíдалy mladší sourozence, staraly se o domácnost, nosily jídlo na pole, poháněly dobytek, sbíraly klásky, chodily do lesa na dřevu, na jahody, houby a jiné plody – a dětem kolem deseti let přestal ráj dětských her již úplně. Byly považovány za dospělé a musely pomáhat a pracovat, kde se jen dalo. A nejen to, děti z chudých venkovských rodin si nemohly dovolit často ani ty hračky, o kterých se zde již mluvilo. V létě chodily všechny děti bosky, ale v zimě nebylo někdy ani na boty – a tak nebyla ani jiskřivá zima a lesklá klouzačka.

A proč jsem v úvodu napsal, že dnešní děti by hra s těmi tehdejšími vrstevníky bolela? No jen si představte, že by dnešní dítky měla pracovat, nosit dříví, vyrábět si své vlastní hračky, běhat bosky za každého počasí... To děti z roku 1870 by si sednout a naučit se ovládat mobil dokázaly určitě velice rychle...

Jiří Němec

Vánoční poezie

V loňském roce v prosincovém zpravodaji jsme uveřejnili dvě básničky s vánoční tematikou. Byly z mého pera a mimo náš zpravodaj vyšly také v Časopise Autorů Jičínska ČAJ. Pro letošek jsem z téhož časopisu vybral básničky Aleše Misaře a Lenky Pavlové.
Jiří Němec

Aleš MISAŘ

LEGENDA BEZE SNĚHU

Možná nemohli jste dočkat dne
Štědrého a doufali, že napadne
zázrak, kterému se říká prostě sních:

Barva? Bílá! Pokud paměť neklame...
Složení? Je sypké, vločky, řekl bych,
ty, jež běžně nemícháme do mléka,
svou studenou frontu stojí zdaleka,
zdá se však, že z písní jen a jenom z knih
zvěsti slýcháme o bílých Vánocích.

Možná nemohli jste dočkat dne
Štědrého, však někdy to tak dopadne,
že sníh nepadá, s tím už se smířme,
tráva zelená se pro nás hříšné.
Ani letos zázrak ten se nekoná,
nesnáší se dolů z kraje opona,

pokračuje dlouhé představení
vysokých škol teplot v naší zemi:
Šplh na sloupci rtuti? Každá na to má!

Nyní, když je jisté, že se stěží dočkáme,
slyšte přírodu, jak rázně říká: Ne,
sníh si ušlehejte z bílků na doma
nebo sjeďte lajnu, chutná náramně!
Ale nač závidět šťastným v reklamě?
Vždyť i sněhu prostá chvíle přítomná,
kdy se prašan kyprý nezabývá,
nesmí skončit v prachu na smetišti,
do srdcí k nám dobrou cestu hledá si.

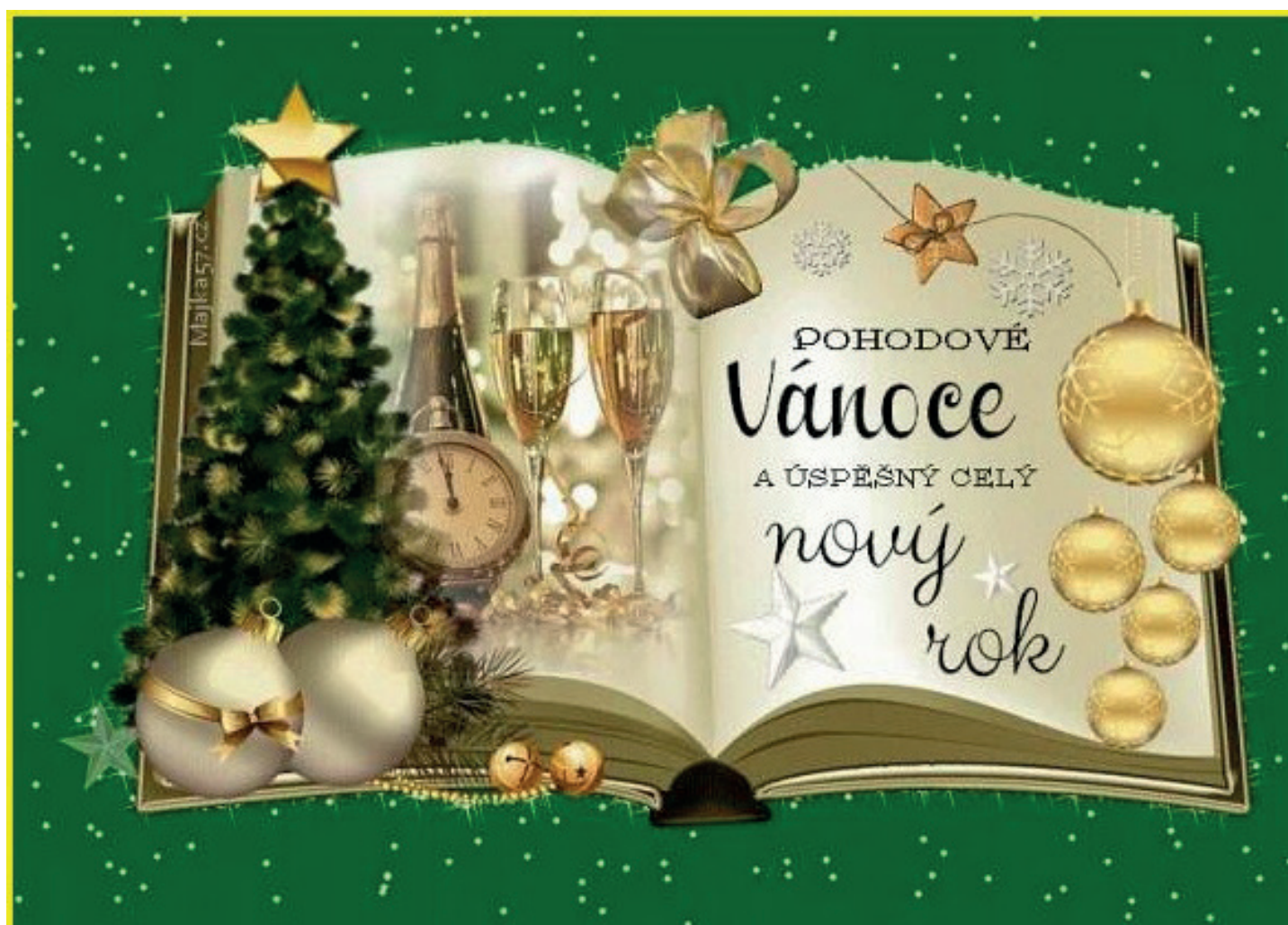
Možná sluší se přát bez vší okrasy:
Buďte v pokoji a nejen u večere,
po níž dárky každý tak rád vytasí,

v kruhu blízkých ať se blýská na časy,
ať vám štěstí sněží celý rok a štědře.

Lenka PAVLOVÁ

TO JEDNOU DÁVNO...

Vrazil Josef do chléva a praví:
„Přeju ti, Maruško, hodně štěstí, zdraví!“
„Utiš se, Pepo!“, řekla Maruš, až její hlas zacín-
kal.
„Chci, aby se Ježíšek dobře vyspinkal.“
Sesedli se oba vedle jesliček
a uzamkli svá ústa na klíček.
A Ježíšek? Ten má teď svůj vlastní svět...
...a na okně mráz namaloval další květ...

Svoz odpadu 2021 - Žerotín

Komunální odpad:

4. ledna	19. července
1. února	16. srpna
1. března	13. září
29. března	11. října
26. dubna	8. listopadu
24. května	6. prosince
21. června	

Plasty:

12. ledna	27. července
9. února	24. srpna
9. března	21. září
7. dubna	19. října
4. května	16. listopadu
1. června	14. prosince
29. června	

Papír:

po 14 dnech, vždy v sudé týdny, obvykle ve středu

Sklo:

dle potřeby, na zavolání

Nebezpečné odpady:

17. dubna	7.00 - 9.00
9. října	7.00 - 9.00